

Rooseveltstraat 18-X
2321 BM Leiden

Postbus 1324
2302 BH Leiden

Tel. 071- 523 55 88

E-mail: info@apek.nl

ING Bank:
NL17 INGB 0388 5929 66

BTW: NL863670611B01
KvK: 85574007

Stichting Vrienden van de Leidse Hortus
t.a.v. de heer A.D.M. van Zijp
Rapenburg 73
2311 GJ LEIDEN

Jaarrekening 2022

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Rapport	
1.1 Samenstellingsverklaring van de accountant	3
1.2 Financiële positie	4
2. Bestuursverslag	
2.1 Bestuursverslag 2022 Stichting Vrienden van de Leidse Hortus	6
3. Jaarrekening	
3.1 Balans per 31 december 2022	9
3.2 Staat van baten en lasten over 2022	11
3.3 Toelichting op de jaarrekening	12
3.4 Toelichting op de balans	15
3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten	18

1. RAPPORT

Rooseveltstraat 18-X
2321 BM Leiden

Postbus 1324
2302 BH Leiden

Tel. 071- 523 55 88

E-mail: info@apek.nl

ING Bank:
NL17 INGB 0388 5929 66

BTW: NL863670611B01
KvK: 85574007

Stichting Vrienden van de Leidse Hortus
t.a.v. de heer A.D.M. van Zijp
Rapenburg 73
2311 GJ LEIDEN

Leiden,

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij u verslag uit van onze werkzaamheden omtrent de jaarrekening 2022 van uw stichting.

De balans per 31 december 2022, de staat van baten en lasten over 2022 en de toelichting, welke tezamen de jaarrekening 2022 vormen, alsmede de overige gegevens zijn in dit rapport opgenomen.

1.1 Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening van Stichting Vrienden van de Leidse Hortus te Leiden is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2022 en de staat van baten en lasten over 2022 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten".

Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn C1 voor Kleine Organisaties-zonder-winststreven (RJK C1). Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Vrienden van de Leidse Hortus. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen dan ook ervan uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

APEK Administraties B.V.

J.A. van Egmond MSc RA

Stichting Vrienden van de Leidse Hortus te Leiden

1.2 Financiële positie

Ter analyse van de financiële positie van de stichting verstrekken wij u de onderstaande opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balans.

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Op korte termijn beschikbaar:				
Vorderingen	3.010		2.338	
Effecten	3.464.454		4.046.524	
Liquide middelen	1.609.453		1.572.519	
Liquiditeitssaldo		5.076.917		5.621.381
Af: kortlopende schulden		36.695		19.995
Werkkapitaal		5.040.222		5.601.386
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen		<u>5.040.222</u>		<u>5.601.386</u>
Deze financiering vond plaats met:				
Eigen vermogen		5.040.222		5.601.386
		<u>5.040.222</u>		<u>5.601.386</u>

Blijkens deze opstelling is het werkkapitaal per 31 december 2022 ten opzichte van 31 december 2021 gedaald met € 561.164.

2. BESTUURSVERSLAG

2.1 Bestuursverslag 2022 Stichting Vrienden van de Leidse Hortus

Het bestuur van de Vriendenstichting heeft in het kalenderjaar 2022 de volgende activiteiten en onderwerpen aan de orde gehad :

Bestuurlijke activiteiten :

- Implementeren van de FIN Code Goed Bestuur. De stichting is lid van de FIN, de brancheorganisatie van fondsen in Nederland. Het bestuur heeft een eerste aanzet gedaan om aan de hand van de FIN Code tot de opstelling en implementatie van de gedragscode te komen. In 2023 wordt een afronding daarvan verwacht. Naleving geschiedt op vrijwillige basis en houdt in dat het FIN-lid de principes opvolgt.
- De AVG-verplichtingen waarmee de stichting te maken heeft (in relatie tot uitvoering administratieve ondersteuning door de Hortus/Universiteit), zijn in 2022 door vastgelegde afspraken met de Hortus en de Universiteit goed geregeld.
- De statuten en reglementen van de Stichting Vrienden zijn aan de WTBR (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen) getoetst en er zijn stappen tot aanpassing voorbereid.
- De huidige website van de Vrienden (die is geïntegreerd met de website van de Hortus botanicus) is geëvalueerd en gedachten waaraan een te vernieuwen website zou moeten voldoen, zijn opgesteld. Samen met de Hortus wordt in 2023 aan de invulling gewerkt.
- Elk kwartaal heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen bestuur Vrienden en directie Hortus, waarin lopende zaken en actualiteiten zijn besproken, alsmede wensen en plannen van de Hortus voor gewenste (financiële) ondersteuning.
- In het najaar zijn het jaarplan 2023 en begroting 2023 van de stichting en de plannen voor ondersteuning van de Hortus 2023 besproken.
- In samenwerking met de Hortus zijn gedachten in ontwikkeling om nadere invulling te geven aan (professionalisering) relatiebeheer voor de Hortus en de Vrienden, waarmee beide organisaties gebaat zijn. Ook is gesproken over het opstellen van een beleidslijn voor mogelijke sponsoring-activiteiten. Het gesprek daarover is nog niet afgerond.

Organisatorische activiteiten :

- In samenwerking met de Hortus is het magazine Leiden Hortus 2022 gemaakt. Het thema van deze editie is "Planten onder de loep". Op 18 januari vond de jaarlijkse winterlezing plaats (online) en werd aandacht besteed aan de bestrijding van Japanse duizendknoop. Het eerste exemplaar van het magazine werd aangeboden aan de decaan van de Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen, Jasper de Knoester. De jaarring van de Vrienden werd overhandigd aan Hortus-imker Fred Weber.
- In mei 2022 heeft de Stichting deelgenomen aan de jaarlijkse plantenmarkt in de Hortus met een eigen informatiestand van de Vrienden. Daar bleek veel belangstelling voor onze activiteiten en informatie. Ook voor komende jaren is tot voortzetting van deze deelname besloten.
- Op 9 april 2022 heeft de jaarlijkse Vriendenbijeenkomst plaatsgevonden. Een viertal sprekers was uitgenodigd om een onderzoeksthema in de Hortus te belichten.
- Het programma voor de jaarlijkse Winterlezing in januari 2023 (inclusief presentatie magazine en uitreiking jaarring) is voorbereid.
- In samenwerking met de Vereniging Belangstellenden in Museum De Lakenhal werd op vrijdag 17 juni 2022 de eerste Leidse Kunst en Natuurshow in de Stadsgehoorzaal Leiden georganiseerd.
- In samenwerking met de Clusiusstichting zijn drie botanische lezingen gehouden.
- De jaarlijkse adoptantenbijeenkomst werd gehouden op 8 september 2022. Theo Teske en Rinny Kooi verhaalden over de Victoria amazonica, die precies 150 jaar geleden voor het eerst in de Leidse Hortus bloeide.

Financiële onderwerpen:

Met de directie Hortus vindt jaarlijks in het najaar overleg plaats over de wensen en mogelijkheden om activiteiten/investeringen etc. te kunnen ondersteunen vanuit de Stichting. Daadwerkelijke financiering vindt plaats op basis van offertes en/of afrekeningen van genoemde activiteiten. In 2022 werden bekostigd:

2.1 Bestuursverslag 2022 Stichting Vrienden van de Leidse Hortus

- Voorbereidingskosten voor het maken van plannen om eventueel een “rondje Sterrewacht” mogelijk te maken (€ 50.000)
- Renovatie varentuin en het gebied van de beekloop (€ 25.000)
- Realisatie mogelijk maken van project Vijverrenovatie, beregning, verlichting (€ 50.000)
- Ondersteuning 50% PhD Citizen Science project (o.a. stoepplantjes) (€ 23.000)
- Bijdrage aan Themajaar ‘Planten onder de loep’, lesprogramma Technolab en wetenschapsdagen voor publiek (€ 52.000)
- Ondersteuning deelname Hortus in Naturalis Project Hidden Biodiversity (inclusief ondersteuning aanstelling PhD) (€ 12.500 per jaar)
- Ondersteuning functionaris relatiebeheer Vrienden en Hortus (€ 40.000)
- Ondersteunen project om beleving bezoekers hortus te beoordelen (uitvoeren customer journey) (€ 10.000)
- Verbeteren rolstoeltoegankelijkheid/bestrating (€ 30.000)

Bovenstaande bekostigingen zijn gedaan vanuit het Carla van Steijnfonds.

- Bomenonderhoud (€ 20.000)
- Bijdrage themajaar en events en materialen (€ 37.000)
- Bijdrage deelname botanische tuinen aan Floriade (€ 15.000)
- Afdracht jaarkaarten donateurs/adoptanten (€22.000)
- Ondersteuning administratie voor Vrienden door het bureau van de Hortus (€ 15.000)

Deze bekostigingen zijn gedaan vanuit de ontvangen donaties door circa 1500 vrienden/adoptanten

De Bestuurssamenstelling in 2022 was:

John van Ruiten (voorzitter), benoemd tot 09-05-2023

Mia Hopperus Buma (1e secretaris, tevens vicevoorzitter), benoemd tot 09-05-2023

Adri Mulder (2e secretaris), benoemd tot 09-05-2023

Ton van Zijp (1e penningmeester), benoemd tot 01-01-2025

Gerbrand van den Ban (2e penningmeester), benoemd tot 09-09-2025

Annette Los (PR en Communicatie) benoemd tot 09-09-2025

Plannen 2023:

Voor het jaar 2023 staan onder meer op de agenda het afronden van diverse bestuurlijke zaken aangaande de statuten en huishoudelijk reglement, de website en overige aangelegenheden inzake het verbeteren en het vergroten van de zichtbaarheid van de Vrienden, de besluitvorming over de eventuele organisatie van een 2e LKNS, en organisatie van reguliere activiteiten en bijeenkomsten. Bekostigingen t.b.v. de Hortus zullen plaatsvinden voor de reguliere en gebruikelijke punten voor ondersteuning. Als de plannen voor het “rondje Sterrewacht” zijn goedgekeurd, zal de Stichting aan de realisatie bijdragen. Datzelfde geldt ook voor het herinrichten van de tuin in het Sterrewacht gebied als mediterrane tuin. Voorts wordt het bouwen van een educatie-overkapping gesteund en tenslotte zal een aantal -voor meerdere jaren aangegane- ondersteuningsverplichtingen (o.a. citizen science, themajaar-activiteiten, deelname in Hidden Biodiversity en relatiebeheer) plaatsvinden.

Verslag opgesteld maart 2023

Namens het bestuur,

Leiden,

John van Ruiten (voorzitter)

3. JAARREKENING

Stichting Vrienden van de Leidse Hortus te Leiden

3.1 Balans per 31 december 2022

(Voor resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Viottende activa				
<i>Vorderingen</i>	[1]			
Debiteuren		3.010	2.021	
Overige vorderingen		-	317	
		<u>3.010</u>	<u>2.338</u>	
<i>Effecten</i>	[2]	3.464.454	4.046.524	
<i>Liquide middelen</i>	[3]	1.609.453	1.572.519	
Totaal activazijde		<u><u>5.076.917</u></u>	<u><u>5.621.381</u></u>	

3.1 Balans per 31 december 2022

(Voor resultaatbestemming)

PASSIVA	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Reserves en fondsen		[4]		
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>				
Stichtingskapitaal	1.000		1.000	
Bestemmingsreserves	<u>4.976.515</u>		<u>4.679.217</u>	
		4.977.515		4.680.217
Bestemmingsfondsen	<u>62.707</u>		<u>921.169</u>	
		62.707		921.169
Kortlopende schulden		[5]		
Crediteuren	24.220		7.395	
Overige schulden	<u>12.475</u>		<u>12.600</u>	
		36.695		19.995
Totaal passivazijde		<u><u>5.076.917</u></u>		<u><u>5.621.381</u></u>

3.2 Staat van baten en lasten over 2022

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
Ontvangen bijdragen adoptanten en vrienden [6]	100.129	115.000	113.540
Baten uit nalatenschappen [7]	396.710	-	-
Baten geormerkt [8]	-	-	68.870
Baten	496.839	115.000	182.410
Verstreckte bijdragen algemeen [9]	21.584	22.000	88.046
Verstreckte subsidies activiteiten Hortus [10]	72.000	72.000	72.000
Collectie / Tuinontwikkeling [11]	125.000	125.000	315.000
Wetenschap [12]	23.000	23.000	28.000
Publiek & Outreach [13]	143.110	182.000	157.000
Activiteitenlasten	384.694	424.000	660.046
Bruto exploitatieresultaat	112.145	-309.000	-477.636
Kosten activiteiten adoptanten en vrienden [14]	19.585	17.000	16.751
Diverse projecten [15]	29.324	15.000	-
Kantoorkosten [16]	13.103	16.750	14.981
Algemene kosten [17]	5.277	5.250	4.765
Beheerslasten	67.289	54.000	36.497
Exploitatieresultaat	44.856	-363.000	-514.133
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten [18]	657	-	-
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten [19]	-603.146	-	8.308
Rentelasten en soortgelijke kosten [20]	-1.031	-3.000	-4.134
Som der financiële baten en lasten	-603.520	-3.000	4.174
Resultaat	-558.664	-366.000	-509.959
Resultaat	-558.664	-366.000	-509.959
Bestemming resultaat:			
Bestemmingsreserve continuïteit	-49.412	-366.000	-4.530
Bestemmingsreserve nalatenschap	346.710	-	-
Bestemmingfonds Carla van Steijn	-855.962	-	-505.429
	-558.664	-366.000	-509.959

3.3 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Vrienden van de Leidse Hortus, statutair gevestigd te Leiden, bestaan voornamelijk uit:

- het zijn van steunfonds op het gebied van natuurbehoud, recreatie en educatie.

De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan de Rapenburg 73 te Leiden.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Vrienden van de Leidse Hortus, statutair gevestigd te Leiden is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41169121.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 'Kleine Organisaties-zonder winststreven' (RJK C1).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. <In de balans en de winst- en verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.>

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelselwijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Effecten

Beursgenoteerde effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen actuele waarde (reële waarde). De reële waarde van beursgenoteerde effecten is gelijk aan de beurswaarde. Beursgenoteerde obligaties die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Andere dan beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere actuele (reële) waarde. In dat laatste geval wordt de reële waarde benaderd met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen en -technieken.

Waardevermeerderingen van op actuele waarde gewaardeerde effecten worden onmiddellijk in de winst- en verliesrekening verwerkt. Waardeverminderingen van op actuele waarde gewaardeerde effecten worden eveneens onmiddellijk in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de effecten worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Eigen vermogen is zodanig gepresenteerd dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte is vastgelegd. Indien aan een deel van het eigen vermogen een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan, is dit deel verantwoord als bestemmingsreserve. Deze beperking in het bestedingsdoel kan door het bestuur zijn opgelegd. Indien de beperking zoals bedoeld in de vorige alinea niet door derden, maar door het bestuur is aangebracht, wordt het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve (en niet als bestemmingsfonds). Indien de beperking door een derde is opgelegd wordt het afgezonderd deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemming sfonds.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde vastgoedbeleggingen, de onder de vlottende activa opgenomen effecten en afgeleide financiële instrumenten die niet zijn aangemerkt als afdekkingsinstrument.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot de normale, niet-incidentele bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de analyse en vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Koersverschillen

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen, tenzij hedge-accounting wordt toegepast.

Dividenden

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra de onderneming het recht hierop heeft verkregen.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van financiële instrumenten die op actuele waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

3.4 Toelichting op de balans

ACTIVA

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen [1]

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Debiteuren		
Vorderingen op korte termijn	<u>3.010</u>	<u>2.021</u>
Specificatie vorderingen op korte termijn:		
Afrekening entreebalie Leidse Hortus	2.353	1.823
Rente spaarrekening Rabobank	1	-
Rente spaarrekening ING	67	-
Rente van Lanschot	589	-
Afrekening Curo Payments	-	198
	<u>3.010</u>	<u>2.021</u>
	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	<u>-</u>	<u>317</u>
	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Effecten [2]		
Waarde beleggingen	<u>3.464.454</u>	<u>4.046.524</u>
	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Liquide middelen [3]		
INGB Zakelijke rekening	2.274	78.451
RABO Zakelijke rekening	100.105	108.258
FVLB Vermogensbeheer rekening	32.410	68.901
FVLB Betaalrekening	-	1
INGB Spaarrekening	514.071	99.071
RABO Spaarrekening	142.255	249.000
RABO Spaarrekening	118.418	268.837
FVLB Spaardeposito rekening	699.920	700.000
	<u>1.609.453</u>	<u>1.572.519</u>

3.4 Toelichting op de balans

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN [4]

	2022	2021
	€	€
Stichtingskapitaal		
Stand per 31 december	1.000	1.000

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Bestemmingsreserves		
Continuïteit	65.375	114.787
Project Rondje Sterrenwacht	346.710	-
Stamvermogen Carla van Steijnfonds	4.564.430	4.564.430
	<u>4.976.515</u>	<u>4.679.217</u>

	2022	2021
	€	€
<i>Continuïteit</i>		
Stand per 1 januari	114.787	119.317
Bestemming resultaat boekjaar	-49.412	-4.530
Stand per 31 december	<u>65.375</u>	<u>114.787</u>

	2022	2021
	€	€
<i>Project Rondje Sterrenwacht</i>		
Stand per 1 januari	-	-
Bestemming resultaat boekjaar	396.710	-
Onttrekkingen 2022	-50.000	-
Stand per 31 december	<u>346.710</u>	<u>-</u>

Het bestuur heeft besloten de in 2022 ontvangen baten uit hoofde van een nalatenschap te besteden aan het project Rondje Sterrenwacht, dat is begonnen in mei 2023.

	2022	2021
	€	€
<i>Stamvermogen Carla van Steijnfonds</i>		
Stand per 31 december	<u>4.564.430</u>	<u>4.564.430</u>

Conform het Beleggingsstatuut van de stichting wordt een stamvermogen aangehouden ten gunste van het Van Steijnfonds. Doel van het stamvermogen is het streven naar een langjarige bijdrage aan projecten van de Hortus ten gunste van de publieksfunctie.

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Bestemmingsfondsen		
Carla van Steijn Fonds	62.707	918.669
Restauratie zonnewijzer	-	2.500
	<u>62.707</u>	<u>921.169</u>

3.4 Toelichting op de balans

	2022	2021
	€	€
<i>Carla van Steijn Fonds</i>		
Stand per 1 januari	918.669	942.798
Bestemming resultaat boekjaar	-241.110	-505.429
Mutaties waardering effecten	-632.622	486.729
Beheersvergoeding portefeuille	-11.706	-13.737
Ontvangen dividenden	29.477	8.308
Stand per 31 december	<u>62.707</u>	<u>918.669</u>

Specificatie uitgaven Carla van Steijn Fonds:

Collectie / Tuinontwikkelingen	105.000	315.000
Wetenschap	23.000	28.000
Publiek & Outreach	113.110	157.000
	<u>241.110</u>	<u>500.000</u>

De fondsen in het Carla van Steijn Fonds dienen te worden besteed voor de ondersteuning van de publieksfunctie van de botanische tuinen.

	2022	2021
	€	€
<i>Restauratie zonnewijzer</i>		
Stand per 1 januari	2.500	2.500
Resultaat 2022	-2.500	-
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>2.500</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN [5]

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Schulden op korte termijn		
Crediteuren	<u>24.220</u>	<u>7.395</u>

Specificatie schulden op korte termijn:

Beheervergoeding 4e kwartaal 2021	-	3.709
Rabobank kosten 4e kwartaal	17	15
ING bank kosten 4e kwartaal	26	14
Kosten APEK Administraties	1.815	1.815
Universiteit Leiden / Jaarkaartafdracht	21.584	-
Kosten HBK	500	750
Rentelasten Rabobank	164	1.085
van Lanschot kosten 4e kwartaal	28	7
Diverse algemene kosten	85	-
	<u>24.219</u>	<u>7.395</u>

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige schulden		
Vooruitontvangen bijdragen	<u>12.475</u>	<u>12.600</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
Baten [6]			
Bijdrage vrienden / adoptanten (rechtstreeks)	33.694	40.000	62.912
Vrienden/adoptanten Curo	63.555	75.000	50.628
Overige opbrengsten	2.880	-	-
	<u>100.129</u>	<u>115.000</u>	<u>113.540</u>
Baten uit nalatenschappen [7]			
Nalatenschappen	<u>396.710</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Baten geoormerkt [8]			
Prins Bernhard Cultuurfonds (Restauratie vijver)	-	-	15.000
Stichting VSB Fonds (Jaartentoonstelling 2021)	-	-	53.870
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>68.870</u>
Verstreckte bijdragen algemeen [9]			
Jaarkaartafdracht	21.584	22.000	19.176
Prins Bernhard Cultuurfonds (Restauratie vijver)	-	-	15.000
Stichting VSB Fonds (Jaartentoonstelling 2021)	-	-	53.870
	<u>21.584</u>	<u>22.000</u>	<u>88.046</u>
Verstreckte subsidies activiteiten Hortus [10]			
Activiteiten Hortus	52.000	52.000	52.000
Bomenonderhoud	20.000	20.000	20.000
	<u>72.000</u>	<u>72.000</u>	<u>72.000</u>
Collectie / Tuinontwikkelingen [11]			
Verkenning gebied Sterrewacht	50.000	50.000	10.000
Vijver vernieuwen + berekening tuin	50.000	50.000	275.000
Diverse bestratingen	-	-	30.000
Varentuin	25.000	25.000	-
	<u>125.000</u>	<u>125.000</u>	<u>315.000</u>
Wetenschap [12]			
Cofinancieringonderzoeker Citizen Science project	<u>23.000</u>	<u>23.000</u>	<u>28.000</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
Publiek & Outreach [13]			
Lesprogramma's Technolab	4.500	17.000	17.000
Wetenschapsdagen	10.000	10.000	-
Diverse bestratingen	30.000	30.000	-
Educatiemateriaal	25.000	25.000	25.000
Hidden biodiversity networks	12.500	50.000	-
Project "Vrienden belangrijk" / Relatiebeheer	40.000	40.000	40.000
Leidsche Kunst en Cultuurshow	11.110	-	-
Banken / rustlocaties	-	-	25.000
Coronakosten	-	-	50.000
Customer journey	10.000	10.000	-
	<u>143.110</u>	<u>182.000</u>	<u>157.000</u>

De kosten in de begroting voor project Hidden biodiversity networks zijn voor een periode van 4 jaar.

Het besluit om een bijdrage te doen voor de Leidsche Kunst- en Cultuurshow is pas in de loop van 2022 genomen nadat de begroting al was vastgesteld.

Kosten activiteiten adoptanten en vrienden [14]

Kosten vrienden en adoptantendagen	2.064	2.000	4.210
Representatiekosten	-	-	365
Kosten Hortus magazine	14.208	12.000	12.176
Clusius lezingen	3.313	3.000	-
	<u>19.585</u>	<u>17.000</u>	<u>16.751</u>

Diverse projecten [15]

Restauratie zonnepijper	1.374	-	-
Heinrich Witte	450	-	-
Floriade 2022	15.000	15.000	-
Hidden biodiversity networks	12.500	-	-
	<u>29.324</u>	<u>15.000</u>	<u>-</u>

Kantoorkosten [16]

Portokosten	-	500	343
Bankkosten	611	500	409
Incassokosten Curo payments	786	750	492
Kosten beleggingen	11.706	15.000	13.737
	<u>13.103</u>	<u>16.750</u>	<u>14.981</u>

Algemene kosten [17]

Administratiekosten	2.517	2.750	2.565
Bestuurskosten	543	500	577
Periodieke lasten	1.320	1.500	1.122
Representatiekosten	792	250	-
Vergaderkosten	105	250	-
Kosten/baten voorgaande jaren	-	-	501
	<u>5.277</u>	<u>5.250</u>	<u>4.765</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

Financiële baten en lasten

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten [18]			
Rente banken	657	-	-
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten [19]			
Waardeverandering van effecten	-603.146	-	8.308
Rentelasten en soortgelijke kosten [20]			
Rentelast rekening courant banken	1.031	3.000	4.134

Leiden,
Stichting Vrienden van de Leidse Hortus

A.D.M. van Zijp

J.E.M. van Ruiten